

SFS nr: **2000:562**

Departement/
myndighet:

Justitiedepartementet BIRS

Rubrik: **Lag (2000:562) om internationell
rättslig hjälp i
brottmål**

Utfärdad: **2000-05-31**

Ändring införd: **t.o.m. SFS 2013:572**

---

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser om rättslig hjälp i
brottmål
i Sverige och utomlands.

I detta kapitel finns bestämmelser om lagens
tillämpningsområde.

I 2 kap. finns allmänna bestämmelser om rättslig hjälp
i

Sverige. I 3 kap. finns allmänna bestämmelser om
rättslig hjälp

utomlands.

I 4 kap. finns särskilda bestämmelser om olika former
av

rättslig hjälp.

I 5 kap. finns bestämmelser om villkor om användningsbegräns-

ningar, immunitet, sekretess, delning av förverkad egendom

mellan stater, återkrav av kostnader samt tillämpningsföre-

skrifter och tillkännagivanden.

Tillämpningsområde

2 § Rättslig hjälp enligt denna lag omfattar följande åtgärder:

1. förhör i samband med förundersökning i brottmål,

2. bevisupptagning vid domstol,

3. telefonförhör,

4. förhör genom videokonferens,

5. kvarstad, beslag samt husrannsakan och andra åtgärder som

avses i 28 kap. rättegångsbalken,

6. hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig

övervakning av elektronisk kommunikation,

7. tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk

kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation,

8. tillstånd till gränsöverskridande hemlig avlyssning av

elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation,

9. hemlig kameraövervakning,

10. hemlig rumsavlyssning,

11. överförande av frihetsberövade för förhör m.m., och

12. rättsmedicinsk undersökning av en avliden person.

Lagen hindrar inte att hjälp lämnas med annan åtgärd än sådan

som anges i första stycket om det kan ske utan tvångsmedel

eller annan tvångsåtgärd.

I fråga om överlämnande, utlämning och delgivning finns särskilda bestämmelser. Det finns också särskilda bestämmelser

om rättslig hjälp i brottmål åt vissa internationella organ.

Lag (2012:284).

3 § Om en annan stat ansöker om rättslig hjälp i Sverige med en

åtgärd i ett rättsligt förfarande som gäller utredning om eller

lagföring för brott av en fysisk eller juridisk person skall

den begärda hjälpen lämnas enligt bestämmelserna i denna lag.

4 § Rättslig hjälp i Sverige lämnas av åklagare eller domstol,

om inte annat anges i denna lag.

5 § Rättslig hjälp enligt 2 § skall även lämnas

1. i ärenden som i den ansökande staten eller i Sverige handläggs i ett administrativt förfarande eller i ett annat

förfarande än ett straffrättsligt förfarande,

2. i ärenden som avser skadestånd för felaktiga frihetsberövanden, åtal eller domslut, eller

3. i ärenden som handläggs gemensamt med brottmål.

Första stycket 1 gäller endast i den utsträckning det har

avtalats i en internationell överenskommelse som är bindande

för Sverige.

6 § Rättslig hjälp enligt 2 § skall även lämnas i ärenden som

gäller nåd, uppskov med utdömande eller verkställighet av

straff, villkorlig frigivning eller avbrott i verkställighet av

straff samt i liknande ärenden.

7 § /Upphör att gälla U:2013-07-01/

I denna lag finns vissa bestämmelser om att en svensk

åklagare får ansöka om rättslig hjälp utomlands. Lagen hindrar

inte att en svensk åklagare även annars ansöker om rättslig

hjälp utomlands i den utsträckning den andra staten tillåter

det.

En svensk domstol får endast ansöka om rättslig hjälp utomlands

enligt bestämmelserna i denna lag.

7 § /Träder i kraft I:2013-07-01/

I denna lag finns vissa bestämmelser om att en svensk åklagare får ansöka om rättslig hjälp utomlands. Lagen hindrar inte att en svensk åklagare även annars ansöker om

rättslig hjälp utomlands i den utsträckning den andra staten

tillåter det.

En svensk domstol får endast ansöka om rättslig hjälp utomlands enligt bestämmelserna i denna lag.

Vad som sägs i denna lag om rättslig hjälp utomlands ska i

tillämpliga delar också gälla i förhållande till de tribunaler som anges i lagen (1994:569) om Sveriges samarbete

med de internationella tribunalerna för brott mot

internationell humanitär rätt och den domstol som anges i

lagen (2002:329) om samarbete med Internationella

brottmålsdomstolen. Lag (2013:447).

8 § Denna lag gäller inte när kriminalregisteruppgifter utbyts

med stöd av rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari

2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter

ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll. För sådant

utbyte gäller i stället lagen (1998:620) om

belastningsregister och föreskrifter som meddelats med stöd av

den lagen. Lag (2012:764).

2 kap. Allmänna bestämmelser om rättslig hjälp i Sverige

Allmänna förutsättningar

1 § Rättslig hjälp som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1-6,

9, 10 och 12 ska lämnas under de förutsättningar som gäller för

en motsvarande åtgärd under en svensk förundersökning eller

rättegång enligt rättegångsbalken eller annan lag eller

författning och enligt de särskilda bestämmelserna i denna lag.

Rättslig hjälp som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7, 8 och

11 lämnas enligt de särskilda bestämmelserna i denna lag.

I 5 kap. 2 § finns bestämmelser om att den rättsliga hjälpen

får förenas med villkor i vissa fall. Lag (2007:982).

2 § Rättslig hjälp som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1-4, 7

och 11 får lämnas även om den gärning som ansökan avser inte

motsvarar ett brott enligt svensk lag. Rättslig hjälp som avses

i 1 kap. 2 § första stycket 5, 6, 8-10 och 12 får endast lämnas

om den gärning som ansökan avser motsvarar ett brott enligt

svensk lag (dubbel straffbarhet), om inte annat följer av 4

kap. 20 § beträffande husrannsakan och beslag. Lag (2007:982).

Ansökan

3 § En ansökan om rättslig hjälp i Sverige enligt denna lag får

göras av utländsk åklagare, undersökningsdomare, annan domare

eller domstol eller av någon annan som enligt en internationell

överenskommelse som är bindande för Sverige får göra en sådan

ansökan.

4 § En ansökan om rättslig hjälp i Sverige enligt denna lag

bör innehålla

- uppgift om den utländska domstol eller myndighet som handlägger ärendet,

- en beskrivning av det rättsliga förfarande som pågår,

- uppgift om den aktuella gärningen med tid och plats för

denna, samt de bestämmelser som är tillämpliga i den ansökande

staten,

- uppgift om vilken åtgärd som begärs och, i förekommande

fall, i vilken egenskap en person ska höras,

- namn på och adress till de personer som är aktuella i ärendet.

I 4 kap. 8, 11, 14, 24 a, 25, 25 b, 25 c, 26 a och 29 §§ finns

särskilda bestämmelser om vad en ansökan ytterligare ska

innehålla vid vissa slag av åtgärder.

Om ärendet är brådskande eller om verkställighet önskas inom

viss tidsfrist, ska detta anges och motiveras.

En ansökan om rättslig hjälp ska göras skriftligen genom post,

bud eller telefax. Den får även, efter överenskommelse i det

enskilda fallet, översändas på annat sätt. Lag (2011:906).

5 § En ansökan om rättslig hjälp och bifogade handlingar skall

vara skrivna på svenska, danska eller norska eller åtföljas av

en översättning till något av dessa språk, om inte den instans

som enligt denna lag handlägger ansökan medger annat i det

enskilda fallet.

6 § En ansökan om rättslig hjälp i Sverige enligt denna lag ska ges in till Justitiedepartementet, som lämnar ansökan till Åklagarmyndigheten eller till behörig domstol om inte ansökan ska prövas av regeringen.

Justitiedepartementet kan efter samråd med Åklagarmyndigheten lämna ansökan direkt till behörig åklagare.

En ansökan från en stat som är medlem i Europeiska unionen

eller från Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein får

göras direkt hos behörig åklagare eller domstol.
Detsamma

gäller om det i en internationell överenskommelse som är

bindande för Sverige har avtalats om att ansökan får skickas direkt. Lag (2011:1208).

Behörighet och överlämnande till annan åklagare eller tingsrätt

7 § En ansökan som enligt denna lag handläggs av domstol skall

handläggas av den tingsrätt inom vars område den begärda

åtgärden skall vidtas om inte annat föreskrivs i denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka åklagare som är behöriga att

handlägga ärenden enligt denna lag.

Om det kommer fram att en åklagare eller en tingsrätt inte är

behörig att handlägga ansökan skall denna överlämnas till

behörig åklagare eller tingsrätt. Efter samråd får ansökan

överlämnas också i annat fall om det är lämpligt.

Lag (2005:491).

Underrättelser

8 § Har det begärts av den utländska myndigheten, skall den

åklagare eller tingsrätt som handlägger ärendet bekräfta att

ansökan tagits emot, om inte den begärda åtgärden kan vidtas

genast.

Kan en begärd åtgärd inte vidtas inom den tidsfrist som angivits i ansökan och kan det antas att detta kommer att

försvåra förfarandet i den ansökande staten, skall den åklagare

eller tingsrätt som handlägger ärendet utan dröjsmål underrätta

den utländska myndigheten om när den begärda åtgärden kan

vidtas.

Om det under en åklagares handläggning av ett ärende om rättslig hjälp kommer fram att det kan vara lämpligt att vidta

även en annan åtgärd än den som begärts, skall åklagaren

omedelbart underrätta den ansökande staten om detta.

Lag (2005:491).

Ofullständiga ansökningar och hinder mot verkställighet

9 § Om ansökan inte innehåller de uppgifter som behövs för

handläggningen, skall den ansökande staten ges tillfälle att

komplettera ansökan. Om ansökan kan bifallas endast delvis

eller under vissa villkor, skall den ansökande staten underrättas om de hinder som finns och ges tillfälle att yttra sig eller komplettera eller ändra ansökan.

Förfarandet

10 § Ansökningar om rättslig hjälp skall behandlas skyndsamt.

Om inte annat föreskrivs i denna lag tillämpas samma förfarande

som när en motsvarande åtgärd vidtas vid en svensk

förundersökning eller rättegång. Domstol kan bestämma att

handläggningen helt eller delvis skall ske på ett främmande

språk, om det är lämpligt.

11 § Innehåller en ansökan en begäran om ett visst förfarande,

skall detta tillämpas, om inte det begärda förfarandet strider

mot grundläggande principer i den svenska rättsordningen.

12 § Den som skall höras eller annars fullgöra något enligt

denna lag har rätt att vägra, om stöd finns för det i svensk

lag eller i den ansökande statens lag.

Offentlig försvarare, målsägandebiträde och stödperson

13 § En misstänkt, tilltalad eller målsägande som skall höras

enligt denna lag, eller som annars drabbas av en begärd åtgärd,

har samma rätt till offentlig försvarare, målsägandebiträde

eller stödperson som vid en svensk förundersökning eller

rättegång.

I 4 kap. 3 § finns särskilda bestämmelser om offentlig försvarare.

Prövning av ansökan och beslut om avslag

14 § En ansökan om rättslig hjälp skall avslås om ett bifall

till ansökan skulle kränka Sveriges suveränitet, medföra fara

för rikets säkerhet eller strida mot svenska allmänna rättsprinciper eller andra väsentliga intressen.

En ansökan om rättslig hjälp får också avslås om

1. gärningen har karaktär av ett politiskt brott,

2. gärningen utgör ett militärt brott, om inte
gärningen

motsvarar även annat brott enligt svensk lag vilket
inte är ett

militärt brott,

3. det i Sverige har meddelats dom eller beslut om
åtalsunderlåtelse beträffande gärningen, eller

4. omständigheterna annars är sådana att ansökan inte
bör

bifallas.

Andra stycket gäller inte om ett avslag skulle strida
mot en

internationell överenskommelse som gäller mellan
Sverige och

den ansökande staten. Andra stycket 1 gäller inte
ansökan från

en stat som är medlem i Europeiska unionen eller från
Norge

eller Island.

15 § Beslut om avslag på någon av de grunder som anges
i 14 §

fattas av regeringen. Om en åklagare eller en domstol finner

att en ansökan bör avslås på någon sådan grund, skall ansökan

överlämnas till regeringen. En ansökan får överlämnas dit för

prövning av frågan om avslag också i andra fall.

I övrigt prövar den instans som handlägger ärendet om de

förutsättningar som gäller enligt lagen är uppfyllda. Om

ansökan har givits in till Justitiedepartementet och det är

uppenbart att ansökan skall avslås får chefen för

Justitiedepartementet, i stället för att vidarebefordra ansökan

enligt 6 §, direkt besluta om avslag på ansökan.

16 § Ett beslut att avslå en ansökan skall innehålla de skäl

som bestämt utgången.

Återredovisning

17 § När handläggningen av ärendet har avslutats, skall det

redovisas till Justitiedepartementet för vidarebefordran till

den ansökande staten. Har ansökan skickats direkt enligt 6 §

andra stycket, skall ärendet i stället redovisas direkt till

den ansökande myndigheten.

3 kap. Allmänna bestämmelser om rättslig hjälp utomlands

1 § Bestämmelserna i 2 kap. 4 § första och tredje styckena ska

tillämpas vid ansökan om rättslig hjälp utomlands, om inte

annat följer av en internationell överenskommelse som är

bindande för Sverige eller av krav från den mottagande staten.

I 4 kap. 9, 10, 13, 24 b, 26 och 26 c §§ finns särskilda

bestämmelser om vad en ansökan ytterligare ska innehålla vid

vissa slag av åtgärder. Lag (2011:906).

2 § En ansökan från svensk åklagare eller domstol om att en

åtgärd som avses i denna lag skall vidtas utomlands skall

skickas till Justitiedepartementet för vidarebefordran till den

utländska staten.

En ansökan om rättslig hjälp i Danmark, Finland, Island eller

Norge skickas direkt till behörig myndighet. Ansökan får också

skickas direkt till behörig myndighet i en annan stat om detta

har avtalats i en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige eller om den staten annars tillåter det.

3 § I 5 kap. 1 § finns bestämmelser om vad som gäller när

rättslig hjälp som lämnas till Sverige är förenad med villkor.

4 kap. Särskilda bestämmelser om olika former av rättslig hjälp

Förhör i samband med förundersökning i brottmål

1 § En ansökan om förhör i Sverige enligt bestämmelserna om

förundersökning i brottmål handläggs av åklagare.

Företrädare för den ansökande myndigheten får delta vid

förhöret och får med åklagarens samtycke ställa frågor direkt

till den som hörs.

Bevisupptagning vid domstol

Bevisupptagning vid svensk domstol

2 § En ansökan om bevisupptagning vid svensk domstol genom

förhör, skriftlig handling eller syn handläggs av tingsrätt.

Ärendet skall anses som en bevisupptagning utom

huvudförhandling. Den som är part skall underrättas om tid och

plats för bevisupptagningen men behöver kallas endast om parten

skall höras eller annars fullgöra något vid bevisupptagningen.

3 § Vid bevisupptagning får offentlig försvarare enligt 21 kap.

rättegångsbalken förordnas för den misstänkte eller tilltalade

även i annat fall än som avses i 2 kap. 13 §, om det finns

särskilda skäl.

4 § Domare vid den utländska domstolen eller företrädare för

den myndighet som begärt bevisupptagningen får delta vid denna

och får med rättens samtycke ställa frågor direkt till den som

hörs.

5 § Om den ansökande staten har framställt önskemål om det får

svensk åklagare delta vid bevisupptagningen för att bevaka den

ansökande statens intressen.

Bevisupptagning vid utländsk domstol

6 § I ett mål eller ärende vid en svensk domstol får domstolen

besluta att bevis skall tas upp vid en utländsk domstol. Sådan

bevisupptagning får avse syn, skriftligt bevis eller förhör med

vittne, sakkunnig, part, målsägande eller någon som avses i 36

kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken.

7 § Om åtgärder som avses i 23 kap. 13-15 §§ rättegångsbalken

skall vidtas vid en utländsk domstol och den utländska staten

kräver att ansökan först skall prövas av domstol i Sverige, får

en tingsrätt på begäran av åklagare besluta att sådana åtgärder

skall vidtas utomlands.

Telefonförhör

Förhör med någon i Sverige

8 § En utländsk myndighet får hålla telefonförhör med en person

som befinner sig i Sverige och som samtycker till förhöret.

Om den utländska myndigheten behöver bistånd av en svensk

åklagare eller domstol vid förhöret kan myndigheten ansöka om

rättslig hjälp med telefonförhör. En sådan ansökan om rättslig

hjälp i rättegång handläggs av tingsrätt. En ansökan om

rättslig hjälp med telefonförhör under förundersökning

handläggs av åklagare. Av ansökan skall det framgå att den som

skall höras samtycker till telefonförhör.

Tidpunkten för ett förhör som avses i andra stycket och övriga

praktiska frågor med anledning av förhöret skall beslutas efter

samråd med myndigheten i den ansökande staten. Den som skall

höras skall underrättas om tid och plats för förhöret.

Identiteten och samtycket till telefonförhöret skall

kontrolleras. Om den ansökande staten begär det eller om det

finns särskilda skäl skall 11 § andra stycket tillämpas. I så

fall skall också 12 § tillämpas. Lag (2005:491).

Förhör med någon i utlandet

9 § Bestämmelserna i rättegångsbalken om förhör per telefon vid

huvudförhandling får tillämpas när den som skall höras befinner

sig i en annan stat om den staten tillåter det.

Om den andra staten kräver att dess myndigheter skall hjälpa

till vid förhöret, skall svensk domstol ansöka om rättslig

hjälp med telefonförhöret.

Behöver en svensk domstol hjälp av utländsk myndighet med ett

telefonförhör, får domstolen ansöka om rättslig hjälp med

förhöret om det har avtalats om sådan hjälp i en internationell

överenskommelse med den andra staten eller om den staten annars

ger sådan hjälp.

Av en ansökan om rättslig hjälp med telefonförhör skall det

framgå att den som skall höras samtycker till telefonförhör.

Lag (2005:708).

10 § Åklagare får hålla telefonförhör under förundersökning med

en person som befinner sig i en annan stat om den staten

tillåter det.

Bestämmelserna i 9 § andra-fjärde styckena gäller också i fråga

om ansökan av svensk åklagare om rättslig hjälp.

Förhör genom videokonferens

Förhör med någon i Sverige

11 § En ansökan om rättslig hjälp med förhör genom videokonferens i rätttegång med någon som befinner sig i

Sverige skall handläggas av en tingsrätt som har de tekniska

hjälpmedel som krävs för ett sådant förhör. Förhör med en

tilltalad får ske endast om han eller hon samtycker till

förhöret. Samtycket skall framgå av ansökan.

Vid handläggningen i tingsrätten skall ärendet anses som en

bevisupptagning utom huvudförhandling. Den som är part skall

underrättas om tid och plats för bevisupptagningen men behöver

kallas endast om han eller hon skall höras eller annars

fullgöra något vid bevisupptagningen. Om det behövs får rätten

besluta om biträde av tolk.

En ansökan om rättslig hjälp med förhör genom videokonferens

under förundersökning skall handläggas av åklagare.

Lag (2005:491).

12 § Ett vittne eller en sakkunnig, som skall höras vid en

videokonferens enligt 11 §, får åtföljas av lämplig person som

personligt stöd (stödperson) under förhöret.

Om den som skall höras begär det eller om det annars finns

anledning får tingsrätten utse en person att biträda den som

skall höras enligt första stycket. I fråga om biträdet

tillämpas 26, 27, 29, 43 och 47 §§ rättshjälpslagen

(1996:1619). I övrigt tillämpas rättegångsbalkens regler om

rättegångsbiträde.

Förhör med någon i utlandet

13 § I ett mål eller ärende vid svensk domstol får domstolen,

under förutsättning att videokonferens i rättegång är tillåten

enligt svensk rätt, ansöka om rättslig hjälp med förhör vid

myndighet i en annan stat genom videokonferens med en person

som befinner sig i den staten om det har avtalats om sådan

rättslig hjälp i en internationell överenskommelse med den

andra staten eller om den staten annars ger sådan hjälp. När

det gäller förhör med en tilltalad skall det av ansökan framgå

att den som skall höras samtycker till förhöret.

Åklagare får ansöka om rättslig hjälp vid utländsk myndighet

med förhör genom videokonferens under förundersökning med en

person som befinner sig i en annan stat om det har avtalats om

sådan rättslig hjälp i en internationell överenskommelse med

den andra staten eller om den staten annars ger sådan hjälp.

Lag (2005:491).

Kvarstad, beslag samt husrannsakan och andra åtgärder som avses

i 28 kap. rättegångsbalken

Ansökan och förfarande

14 § Till en ansökan om kvarstad eller beslag i Sverige skall,

om dom har meddelats i den ansökande staten, en kopia av domen

fogas. En ansökan om kvarstad som avses i 23 § bör i förekommande fall innehålla uppgift om när åtal skall väckas

eller dom kan meddelas i den ansökande staten.

15 § En ansökan om kvarstad i Sverige handläggs av åklagare.

Denne skall genast pröva om det finns förutsättningar för

åtgärden och i sådant fall överlämna ärendet till rätten för

beslut.

16 § En ansökan om beslag i Sverige, eller om husrannsakan här

för att söka efter egendom som är underkastad beslag, handläggs

av åklagare.

Verkställda beslag skall skyndsamt anmälas hos rätten för

prövning. Rätten skall så snart det kan ske hålla förhandling

i frågan. Vid förhandlingen tillämpas bestämmelserna i 24 kap.

17 § andra stycket rättegångsbalken.

17 § Företrädare för den myndighet som begärt åtgärden får

delta vid förhandling rörande kvarstad och beslag och får med

rättens samtycke ställa frågor till den som drabbats av åtgärden.

18 § En ansökan om att andra åtgärder enligt 28 kap.

rättegångsbalken än som avses i 16 § skall vidtas i Sverige

handläggs av åklagare.

Beslag och överlämnande av egendom till annan stat

19 § Egendom får tas i beslag och överlämnas till den ansökande

staten om egendomen skäligen kan antas

- ha betydelse för utredning om gärningen,

- vara frånhänd någon genom brott, eller

- vara förverkad på grund av brott, om egendomen hade kunnat

förverkas enligt svensk lag i en rättegång i Sverige och det

finns särskilda skäl att överlämna egendomen till den ansökande

staten.

20 § Även om den gärning som ansökan avser inte motsvarar

ett brott enligt svensk lag, får husrannsakan enligt 16 §

göras och egendomen tas i beslag och överlämnas till den

ansökande staten om ansökan har gjorts av en stat som är

medlem i Europeiska unionen eller av Island, Norge,

Schweiz eller Liechtenstein och det för gärningen kan

dömas till fängelse i den ansökande staten.

I ett sådant ärende om rättslig hjälp som avses i 1 kap. 5 §

första stycket 1 får husrannsakan göras samt egendom tas

i beslag och överlämnas till den ansökande staten om den

gärning ansökan avser motsvarar ett brott för vilket

enligt svensk lag eller enligt den ansökande statens lag

är föreskrivet fängelse i sex månader eller mer. Vad som

sagts nu gäller inte om första stycket är tillämpligt.

Lag (2011:1208).

21 § Rätten skall pröva om beslaget är lagligen grundat och om

egendomen skall överlämnas till den ansökande staten.

22 § Beslut att överlämna beslagtagna egendom till en annan

stat verkställs av åklagaren.

Beslag och kvarstad för att säkerställa verkställighet i

Sverige av utländska förverkandebeslut

23 § Om förverkande som beslutas i en annan stat kan

verkställas här och det skäligen kan befaras att

verkställigheten i Sverige av det utländska förverkandebeslutet

annars skulle försvåras, får

1. egendom som har förverkats eller skäligen kan antas vara

förverkad på grund av brott tas i beslag, eller

2. kvarstad beslutas på så mycket av den berördes tillgångar

som motsvarar värdet av vad som har förverkats eller skäligen

kan antas vara förverkat.

24 § När rätten beslutar om kvarstad eller fastställer ett

verkställt beslag, skall rätten bestämma hur länge åtgärden

längst får bestå. Den bestämda tiden får förlängas om det finns

anledning till det.

Om det inte längre finns skäl för kvarstad eller beslag, skall

rätten häva åtgärden. Innan kvarstaden eller beslaget hävs,

skall rätten ge den ansökande staten tillfälle att yttra sig,

om det inte är uppenbart att det inte behövs. I annat fall

skall åtgärden bestå till dess att ansökan om verkställighet

prövas.

Framtagande av DNA-profil för en person som vistas i Sverige

24 a § På begäran av en annan stat ska rättslig hjälp ges med

att ta prov för DNA-analys på en person som vistas i Sverige,

analysera provet och ta fram en DNA-profil, om det av ansökan

framgår

1. för vilket ändamål DNA-profilen behövs,

2. att DNA-profil för personen saknas i den ansökande staten,

och

3. att det hade funnits förutsättningar att vidta motsvarande

åtgärder om personen hade vistats i den ansökande staten.

Lag (2011:906).

Framtagande av DNA-profil för en person som vistas i utlandet

24 b § Åklagare får ansöka hos en utländsk myndighet om rättslig hjälp med att ta prov för DNA-analys på en person som

vistas i den staten, analysera provet och ta fram en DNA-

profil, om

1. DNA-profil för personen saknas i Sverige, och

2. det hade funnits förutsättningar att vidta motsvarande

åtgärder om personen hade vistats i Sverige.

En ansökan ska innehålla uppgift om att villkoren i första

stycket 1 och 2 är uppfyllda samt för vilket ändamål DNA-

profilen behövs. Lag (2011:906).

Rättslig hjälp och tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av

elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

Rättslig hjälp i Sverige med hemlig avlyssning av elektronisk

kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

25 § En ansökan om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation av någon som befinner sig i Sverige handläggs av

åklagare. Av ansökan ska det framgå under vilken tid åtgärden

önskas och sådana uppgifter som behövs för att åtgärden ska

kunna genomföras. Åklagaren ska genast pröva om det finns

förutsättningar för åtgärden och i sådant fall ansöka om

rättens tillstånd till åtgärden eller, när så får ske enligt

27 kap. 21 a § rättegångsbalken, själv besluta om åtgärden.

Upptagningar och uppteckningar behöver inte granskas enligt 27

kap. 24 § rättegångsbalken. Om åklagaren har fattat beslut

enligt första stycket, ska återredovisning enligt 2 kap. 17 §

ske först sedan rätten fattat beslut om hemlig övervakning av

elektronisk kommunikation. Upptagningar och uppteckningar får

bevaras efter det att ärendet om rättslig hjälp har avslutats

och återredovisning skett enligt 2 kap. 17 § endast om detta

är tillåtet enligt 27 kap. 24 § rättegångsbalken.

I fråga om underrättelse till en enskild enligt 27 kap. 31-33 §§

rättegångsbalken ska bestämmelserna i 27 kap. 31 § andra

stycket och 33 § andra och tredje styckena samma balk inte

tillämpas. Underrättelse ska lämnas så snart det kan ske efter

det att åtgärden enligt första stycket har avslutats.

Underrättelsen ska, utöver vad som följer av 27 kap. 33 §

första stycket rättegångsbalken, skjutas upp om sekretess

gäller enligt 18 kap. 17 § offentlighets- och sekretesslagen

(2009:400). Om det på grund av sekretess inte har kunnat

lämnas någon underrättelse inom ett år från det att åtgärden

avslutades, får underrättelsen underlåtas. Underrättelse ska

inte lämnas om utredningen gäller brott som motsvarar brott

som anges i 27 kap. 33 § tredje stycket rättegångsbalken.

Lag (2012:284).

Omedelbar överföring av meddelanden eller uppgifter om meddelanden från Sverige till den ansökande staten

25 a § Rättens beslut enligt 25 § att tillåta hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får verkställas genom

omedelbar överföring av meddelanden eller uppgifter om meddelanden till den ansökande staten, om det kan ske under

betryggande former. Verkställighet genom omedelbar överföring

får endast ske i förhållande till en stat som är medlem i

Europeiska unionen eller till Island eller Norge.
Åklagaren

prövar om förutsättningar för omedelbar överföring finns. Om

omedelbar överföring av meddelanden sker, får upptagning eller

uppteckning inte göras i Sverige och 27 kap. 31-33 §§ rättegångsbalken ska inte tillämpas. Lag (2012:284).

Tekniskt bistånd i Sverige med hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

25 b § Tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk

kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk

kommunikation i form av omedelbar överföring av meddelanden

eller uppgifter om meddelanden får lämnas i Sverige enligt

denna paragraf.

Tekniskt bistånd lämnas på ansökan av en annan stat som är

medlem i Europeiska unionen eller av Island eller Norge, om

1. avlyssningen eller övervakningen avser någon som befinner

sig i en av dessa stater,

2. ansökan innehåller en bekräftelse på att ett beslut om

hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig

övervakning av elektronisk kommunikation i en brottsutredning

har meddelats i den ansökande staten, och

3. omedelbar överföring av meddelanden eller uppgifter om

meddelanden kan ske under betryggande former till den ansökande staten.

Av ansökan ska det framgå under vilken tid åtgärden önskas.

Ansökan ska vidare innehålla sådana uppgifter som behövs för

att åtgärden ska kunna genomföras. Om den person som ansökan

avser inte befinner sig i den ansökande staten, ska det också

framgå av ansökan att ett sådant tillstånd som avses i 26 a §

har lämnats av den stat där personen finns.

Ansökan ska prövas av åklagare. För beslutet om tekniskt

bistånd tillämpas 27 kap. 18 § första och tredje styckena, 19 §

första stycket, 20 § tredje stycket, 21 § andra och tredje

styckena samt 23 § rättegångsbalken.

Om omedelbar överföring av meddelanden sker, får upptagning

eller uppteckning inte göras i Sverige. Lag (2012:284).

25 c § Om en stat har begärt tekniskt bistånd enligt 25 b §

men omedelbar överföring inte kan ske, ska åklagaren ge den

ansökande staten tillfälle att få ansökan behandlad som en

ansökan enligt 25 §. Prövningen av rättslig hjälp med hemlig

avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig

övervakning av elektronisk kommunikation avser dock i detta

fall någon som befinner sig i en annan stat. Om den person som

åtgärden avser inte befinner sig i den ansökande staten, ska

det av ansökan framgå att ett sådant tillstånd som avses i

26 a § har lämnats av den stat där personen finns.

Lag (2012:284).

Rättslig hjälp och tekniskt bistånd i utlandet med hemlig

avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning

av elektronisk kommunikation

26 § Åklagare får ansöka hos en utländsk myndighet om rättslig

hjälp eller tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av

elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av

elektronisk kommunikation av någon som befinner sig i en annan

stat eller i Sverige.

Om den andra staten kräver att ansökan först ska prövas av

domstol i Sverige, får rätten på begäran av svensk åklagare

pröva frågan om att tillåta den hemliga avlyssningen eller

hemliga övervakningen som ansökan enligt första stycket avser.

Av ansökan enligt första stycket ska det framgå under vilken

tid åtgärden önskas och sådana uppgifter som behövs för att

åtgärden ska kunna genomföras. Om den andra staten kräver ett

tillstånd enligt andra stycket, ska ansökan innehålla en

bekräftelse på att ett sådant tillstånd har meddelats.

Befinner sig den person som åtgärden avser inte i den stat där

rättslig hjälp eller tekniskt bistånd söks, ska det av ansökan

framgå att ett sådant tillstånd som avses i 26 c § har lämnats

av den stat där personen finns.

Om tillstånd lämnas enligt andra stycket, ska bestämmelserna

om underrättelse till enskild i 27 kap. 31-33 §§

rättegångsbalken tillämpas endast när upptagning eller

uppteckning av avlyssningen eller övervakningen sker i Sverige. Lag (2012:284).

Tillstånd till gränsöverskridande hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

Tillstånd i Sverige till gränsöverskridande hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

26 a § En stat som är medlem i Europeiska unionen eller Island

eller Norge får ansöka om tillstånd till att, utan svenskt

biträde, i en brottsutredning genomföra hemlig avlyssning av

elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation av någon som befinner sig i Sverige.

Ansökan handläggs av åklagare. Av ansökan ska det framgå under

vilken tid åtgärden beräknas pågå. Ansökan ska också innehålla

en bekräftelse på att ett beslut om hemlig avlyssning av

elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av

elektronisk kommunikation har meddelats i den ansökande staten.

Åklagaren ska genast pröva om det finns förutsättningar för

hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig

övervakning av elektronisk kommunikation och, om så är fallet,

ansöka om rättens tillstånd till åtgärden.

De förutsättningar som gäller enligt 27 kap. 18-20, 21 och 22 §§

rättegångsbalken ska tillämpas vid tillståndsprövningen.

Rätten ska även tillämpa motsvarande förfarande som anges i 27

kap. 26 och 28-30 §§ samma balk. Tingsrättens beslut får inte

överklagas. Lag (2012:284).

26 b § Ett beslut enligt 26 a § ska meddelas inom 96 timmar

från det att ansökan inkom eller, om det finns särskilda skäl,

inom högst tolv dagar från ansökan.

Åklagaren ska genast underrätta den ansökande staten när ett

beslut enligt 26 a § har meddelats. Om tillstånd vägras, ska

underrättelsen ange att avlyssningen eller övervakningen inte

får ske eller omedelbart ska upphöra. I sådant fall ska

underrättelsen även ange att det material som tagits upp eller

hämtats in inte får användas eller att det endast får användas

på de villkor som åklagaren ställer. Lag (2012:284).

Tillstånd från en annan stat till gränsöverskridande hemlig

avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning

av elektronisk kommunikation

26 c § Har beslut om hemlig avlyssning av elektronisk

kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk

kommunikation i en brottsutredning meddelats i Sverige och

befinner sig den person som beslutet avser i en annan stat som

är medlem i Europeiska unionen eller i Island eller Norge, får

meddelanden eller uppgifter om meddelanden som överförs till

eller från personen avlyssnas eller övervakas i den andra

staten, utan hjälp från denna stat, om

1. åtgärden får ske enligt en internationell överenskommelse

som är bindande mellan Sverige och den andra staten, och

2. den andra staten lämnar tillstånd till åtgärden.

Ansökan om tillstånd görs av åklagare. Av ansökan ska det

framgå under vilken tid åtgärden beräknas pågå. Ansökan ska

också innehålla en bekräftelse på att ett svenskt beslut om

hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig

övervakning av elektronisk kommunikation har meddelats.

Om beslut om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation

eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation har

meddelats i Sverige men avlyssningen eller övervakningen inte

har påbörjats när det blir känt att den person som åtgärden

avser befinner sig i en sådan främmande stat som anges i

första stycket, ska tillstånd från den andra staten sökas

innan avlyssningen eller övervakningen påbörjas. Har avlyssningen eller övervakningen redan påbörjats i Sverige och

vill åklagaren att avlyssningen eller övervakningen ska fortsätta i den andra staten, ska han eller hon omedelbart

ansöka om tillstånd hos den andra staten. Avlyssningen eller

övervakningen får i ett sådant fall fortsätta där under den

tid frågan om tillstånd prövas.

Vad som sägs i tredje stycket andra och tredje meningarna

tillämpas på motsvarande sätt, om avlyssningen eller övervakningen genomförts med stöd av tillstånd i en främmande

stat och det kommer fram att den person som åtgärden avser

befinner sig i en annan stat än den som har meddelat tillståndet. Lag (2012:284).

Hemlig kameraövervakning

Hemlig kameraövervakning av någon i Sverige

27 § En ansökan om hemlig kameraövervakning av någon som

befinner sig i Sverige handläggs av åklagare. Åklagaren ska

genast pröva om det finns förutsättningar för åtgärden och i

sådant fall ansöka om rättens tillstånd.

Upptagningar behöver inte granskas enligt 27 kap. 24 § rättegångsbalken.

Upptagningar får bevaras efter det att ärendet om rättslig

hjälp har avslutats och återredovisning har skett enligt 2 kap.

17 § endast om detta är tillåtet enligt 27 kap. 24 § rättegångsbalken.

I fråga om underrättelse till enskild enligt 27 kap. 31-33 §§

rättegångsbalken ska bestämmelserna i 4 kap. 25 § tredje

stycket denna lag tillämpas. Lag (2008:858).

Hemlig kameraövervakning av någon i utlandet

28 § Om hemlig kameraövervakning ska äga rum av någon som

befinner sig i en annan stat och den andra staten
kräver att

ansökan först ska prövas av domstol i Sverige, får
tingsrätten

på begäran av svensk åklagare besluta att tillåta
kameraövervakningen.

Bestämmelserna om underrättelse till enskild i 27 kap.
31-33 §§

rättegångsbalken ska inte tillämpas. Lag (2008:858).

Hemlig rumsavlyssning

Hemlig rumsavlyssning av någon i Sverige

28 a § En ansökan om hemlig rumsavlyssning av någon som
befinner sig i Sverige handläggs av åklagare. Åklagaren
ska

genast pröva om det finns förutsättningar för åtgärden
och i

sådant fall ansöka om rättens tillstånd.

Upptagningar och uppteckningar behöver inte granskas
enligt

13 § första stycket lagen (2007:978) om hemlig
rumsavlyssning.

Upptagningar och uppteckningar får bevaras efter det att

ärendet om rättslig hjälp har avslutats och återredovisning

skett enligt 2 kap. 17 § endast om detta är tillåtet enligt

13 § lagen om hemlig rumsavlyssning.

I fråga om underrättelse till enskild enligt 15 § lagen om

hemlig rumsavlyssning ska bestämmelserna i 4 kap. 25 § tredje

stycket denna lag tillämpas. Lag (2007:982).

Hemlig rumsavlyssning av någon i utlandet

28 b § Om hemlig rumsavlyssning ska äga rum av någon som

befinner sig i en annan stat och den andra staten kräver att

ansökan först ska prövas av domstol i Sverige, får rätten på

begäran av svensk åklagare besluta att tillåta

rumsavlyssningen.

Underrättelse enligt 15 § lagen (2007:978) om hemlig

rumsavlyssning ska inte lämnas. Lag (2007:982).

Överförande av frihetsberövade för förhör m.m.

Överförande från eller till Sverige på begäran av en annan stat

29 § Efter ansökan av en annan stat får, för förhör eller

konfrontation i samband med en förundersökning eller en rättegång där,

1. en person som är berövad friheten i Sverige föras över till

den andra staten om förhöret avser annat än utredning om den

frihetsberövades egen brottslighet, eller

2. en person som är berövad friheten i den andra staten föras

över till Sverige.

Av ansökan enligt första stycket 1 skall det framgå hur lång

tid den frihetsberövade behöver vistas i den andra staten.

30 § En ansökan om överförande prövas av regeringen. En ansökan

från stat som är medlem i Europeiska unionen eller från Norge

eller Island prövas dock av åklagare.

En ansökan enligt 29 § första stycket 1 får vägras om ett

överförande medför att tiden för frihetsberövandet förlängs

eller om den frihetsberövades närvaro behövs i ett brottmål som

handläggs här i landet.

Om en ansökan enligt 29 § första stycket 1 bifalls, skall det

framgå av beslutet när den frihetsberövade senast skall

återföras till Sverige, eller i förekommande fall, försättas på

fri fot.

Överförande från eller till Sverige på begäran av svensk

åklagare eller domstol

31 § En svensk åklagare eller domstol får, för förhör eller

konfrontation i samband med en förundersökning eller en rättegång här i landet, begära att

1. en person som är berövad friheten i Sverige förs över till

annan stat, eller

2. en person som är berövad friheten i en annan stat förs över

till Sverige.

Yttranden

32 § Innan en ansökan om att en frihetsberövad person skall

föras över till annan stat prövas, skall yttrande inhämtas från

den myndighet som ansvarar för verkställigheten av

frihetsberövandet om det inte är uppenbart att det inte behövs.

Detsamma gäller innan en sådan ansökan görs av en svensk

domstol eller åklagare.

Transport genom Sverige

33 § Chefen för Justitiedepartementet kan meddela tillstånd

till transport genom Sverige av en frihetsberövad person som

skall föras över från en stat till en annan stat för förhör

eller konfrontation.

Förvar i Sverige av överförda personer

34 § En person som förs över till Sverige skall tas i förvar av

polismyndighet.

Har tillstånd meddelats enligt 33 § får polismyndighet vid

behov ta den som överförs i förvar.

Rättsmedicinsk undersökning av avlidna personer

35 § En ansökan om rättsmedicinsk undersökning i Sverige av en

avliden person handläggs enligt bestämmelserna i lagen (1995:832) om obduktion m.m.

Domare vid den utländska domstolen och företrädare för parterna

får närvara vid undersökningen. Lag (2002:331).

5 kap. Övriga bestämmelser

Villkor om användningsbegränsningar m.m.

1 § Om en svensk myndighet i ett ärende om rättslig hjälp har

fått uppgifter eller bevisning från en annan stat för att

användas vid utredning av brott eller i ett rättsligt

förfarande med anledning av brott och gäller på grund av en

internationell överenskommelse som är bindande för Sverige

villkor som begränsar möjligheten att använda uppgifterna eller

bevisningen, skall svenska myndigheter följa villkoren oavsett

vad som annars är föreskrivet i lag eller annan författning.

Bestämmelserna i första stycket skall tillämpas även

beträffande villkor som en annan stat ställer upp för att på

eget initiativ, utan samband med ett ärende, lämna rättslig

hjälp i form av uppgifter eller bevisning för att användas vid

utredning av brott eller i rättsligt förfarande med anledning

av brott. Lag (2005:491).

2 § Rättslig hjälp som lämnas en annan stat enligt denna lag

får i enskilda fall förenas med villkor som är påkallade med

hänsyn till enskilds rätt eller som är nödvändiga från allmän

synpunkt. Detsamma gäller när rättslig hjälp, utan samband med

ett ärende, lämnas en annan stat i form av uppgifter och

bevisning för att användas vid utredning av brott eller i ett

rättsligt förfarande med anledning av brott.

Villkor som avses i första stycket får inte ställas upp om de

strider mot en internationell överenskommelse som är bindande

för Sverige. Lag (2005:491).

3 § Den åklagare eller domstol som lämnat rättslig hjälp till

en annan stat och därvid ställt villkor enligt 2 § får på

begäran av en myndighet i den andra staten medge undantag från

villkoret. Detsamma gäller i fråga om villkor som följer direkt

av bestämmelser i en internationell överenskommelse som är

bindande för Sverige.

4 § Bestämmelserna i 1-3 §§ gäller också i fråga om överenskommelser med mellanfolkliga organisationer.

Immunitet

5 § I den utsträckning det har avtalats i en internationell

överenskommelse som är bindande för Sverige får den, som efter

kallelse i enlighet med överenskommelsen har rest in i Sverige

för att höras eller på annat sätt medverka vid utredning av

brott

1. inte lagföras eller berövas sin frihet eller på annat sätt

underkastas inskränkning i denna på grund av handling,

underlåtenhet eller dom som härrör från tiden före inresan i

Sverige och som, när det gäller en misstänkt eller tilltalad,

inte är avsedd med framställningen eller kallelsen, eller

2. inte utan eget samtycke åläggas att medverka vid annan

utredning än ansökan avser.

Första stycket gäller även i administrativa och andra förfaranden som avses i 1 kap. 5 och 6 §§.

6 § Om någon som avses i 5 § stannar kvar i Sverige mer än

femton dagar från det att besked erhållits från den myndighet

som har kallat personen om att närvaro inte längre krävs,

upphör immuniteten. Detsamma gäller om han eller hon återvänder

hit efter att ha lämnat landet.

7 § Innehåller överenskommelsen bestämmelse om att immuniteten

skall ha mindre omfattning än som följer av 5 och 6 §§, gäller

i stället den bestämmelsen.

8 § I den utsträckning det har avtalats i en internationell

överenskommelse som är bindande för Sverige gäller

bestämmelserna om immunitet i 5-7 §§ även en frihetsberövad som

har förts över till Sverige enligt 4 kap. 29 eller 31 §.

Sekretess

9 § För utlämnande av uppgifter i ärenden om rättslig hjälp

gäller de begränsningar som följer av offentlighets- och

sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:487).

Uppgiftsskyldighet och meddelandeförbud m.m.

10 § /Upphör att gälla U:2013-07-22/

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 9 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 2 kap.

20 § lagen (2004:46) om investeringsfonder, 1 kap. 11 § lagen

(2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 § lagen

(2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora

exponeringar, 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 3 kap. 14 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser

om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter

mot ett sådant förbud. Lag (2011:766).

10 § /Träder i kraft I:2013-07-22/

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i 9 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, 2 kap.

20 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 1 kap. 11 § lagen

(2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 6 kap. 8 §

lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella

konglomerat, 10 kap. 18 § lagen (2006:1371) om

kapitaltäckning och stora exponeringar, 1 kap. 12 § lagen

(2007:528) om värdepappersmarknaden, 3 kap. 14 § lagen

(2010:751) om betaltjänster, 3 kap. 14 § lagen (2011:755) om

elektroniska pengar och 8 kap. 25 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser

om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter mot ett sådant förbud. Lag (2013:572).

Delning av förverkad egendom mellan stater

11 § Regeringen får besluta att egendom eller dess värde som

förverkats genom ett svenskt avgörande som vunnit laga kraft

helt eller delvis skall överlämnas till en annan stat som under

förundersökning eller rättegång har lämnat Sverige sådan

rättslig hjälp som avses i denna lag eller som på annat sätt

har lämnat information eller bistånd som har haft betydelse för

utredningen om brottet.

I 36 § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande

verkställighet av brottmålsdom finns bestämmelser om

överlämnande till annan stat av egendom som förverkats genom

ett utländskt avgörande.

Återkrav av kostnader

12 § Regeringen meddelar föreskrifter om att vissa kostnader

för åtgärder som vidtagits enligt denna lag kan återkrävas av

den ansökande staten.

Tillämpningsföreskrifter och tillkännagivanden

13 § Regeringen meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen

av denna lag och tillkännager de internationella

överenskommelser som avses i denna lag.